

Lieta C-480/22**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2022. gada 18. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Verwaltungsgerichtshof (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 23. jūnijs

Revīzijas sūdzības iesniedzējas:

EVN Business Service GmbH

Elektra EOOD

Penon EOOD

Pamatlietas priekšmets

Publiskā iepirkuma tiesības – Centralizēto iepirkumu struktūra, kas atrodas “citā dalībvalstī” – Līgumslēdzējas iestādes kontroles attiecināšana – Pārskatīšanas procedūra – Procesuālās tiesības – Kompetence

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK, 57. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka centralizētās iegādes darbības, ko veic centralizēto iepirkumu struktūra, kas atrodas “citā dalībvalstī”, notiek tad, ja līgumslēdzēja iestāde – neatkarīgi no jautājuma par šīs

līgumslēdzējas iestādes kontroles attiecināšanu – atrodas dalībvalstī, kurā neatrodas centralizēto iepirkumu struktūra?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 2014/25/ES 57. panta 3. punktā paredzētā kolīziju norma, saskaņā ar kuru “centralizētās iegādes darbības” veic centralizēto iepirkumu struktūra, kas atrodas citā dalībvalstī, saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību normām, kurā atrodas centralizēto iepirkumu struktūra, attiecas arī uz pārskatīšanas procedūrai piemērojamiem tiesību aktiem un pārskatīšanas iestādes kompetenci Padomes Direktīvas 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē, izpratnē?

3) Ja atbilde uz pirmo vai otro jautājumu ir noliedzīga, vai Direktīva 92/13/EEK un it īpaši tās 1. panta 1. punkta ceturtdaļa ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts pārskatīšanas iestādes kompetencei pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumus ir jāattiecas uz visām līgumslēdzējām iestādēm, kuras atrodas pārskatīšanas iestādes dalībvalstī, vai arī kompetence ir jānosaka atkarībā no tā, vai attiecībā uz līgumslēdzēju iestādi dominējoša ietekme (Direktīvas 2014/25/ES 3. panta 4. punkta c) apakšpunkta vai 4. panta 2. punkta izpratnē) ir reģionālai vai vietējai iestādei vai publisko tiesību subjektam, kas ir attiecināms uz pārskatīšanas iestādes dalībvalsti?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK

Padomes Direktīva 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē

Atbilstošās valsts tiesību normas

Bundes-Verfassungsgesetz (Federālais konstitucionālais likums, *B-VG*)

Niederösterreichisches Vergabe-Nachprüfungsgesetz (Lejasaustrijas Publisko iepirkumu pārskatīšanas likums, *NÖ VNG*)

Bundesvergabegesetz 2018 (2018. gada Federālais likums par publiskajiem iepirkumiem, *BVergG 2018*)

Īss faktu un tiesvedības izklāsts

- 1 Pamatlietas pamatā ir publiskā iepirkuma procedūra (pamat nolīgums par elektroinstalācijas darbu veikšanu un ar tiem saistītajiem būvniecības un demontāžas darbiem), kas sadalīta 36 daļās ar izpildes vietu Bulgārijā.
- 2 *Elektrorazpredelenie YUG EAD* (turpmāk tekstā – “*EY EAD*”) ir saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem dibināta akciju sabiedrība, kura atrodas Bulgārijā un kura minētajā iepirkuma procedūrā darbojas kā nozares līgumslēdzēja iestāde.
- 3 *EVN Business Service GmbH* (turpmāk tekstā – “*EBS GmbH*”) ir saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem dibināta sabiedrība ar juridisko adresi Austrijā. Publiskā iepirkuma procedūrā tā darbojas kā līgumslēdzējas iestādes centralizēto iepirkumu struktūra, kas iegādājas pakalpojumus *EY EAD* vārdā un par *EY EAD* līdzekļiem (tātad kā tās pārstāve).
- 4 Uzaicinājumā uz konkursu kā kompetentā iestāde pārsūdzības/pārskatīšanas procedūrā ir norādīta *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa). Kā piemērojami tiesību akti “publiskā iepirkuma procedūrai un visām no tās izrietošajām prasībām” ir norādītas Austrijas tiesības, bet “līguma noformēšanai” – Bulgārijas tiesības.
- 5 *EY EAD* un *EBS GmbH* netieši 100 % apjomā pieder *EVN AG*, kas savukārt 51 % apjomā pieder Lejasaustrijas federālajai zemei, kas ir Austrijas reģionālā iestāde.
- 6 *Elektra EOOD* un *Penon EOOD* ir Bulgārijas uzņēmumi, kas publiskā iepirkuma procedūrā iesniedza piedāvājumus par atsevišķām daļām. Ar 2020. gada 28. jūlija un 2020. gada 30. jūlija lēmumiem tie tika informēti, ka tiem nav piešķirtas līguma slēgšanas tiesības nevienā daļā. Katrs no uzņēmumiem lūdza atcelt šos lēmumus. Tomēr ar *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* 2020. gada 23. septembra lēmumiem minēto uzņēmumu pieteikumi tika noraidīti kompetences neesamības dēļ.
- 7 *Landesverwaltungsgericht* pamatoja šos lēmumus, norādot, ka lēmums par to, vai Bulgārijas uzņēmums var noslēgt līgumu ar Bulgārijā reģistrētu līgumslēdzēju iestādi, kurš ir jāpilda Bulgārijā un jānoformē saskaņā ar Bulgārijas tiesībām, būtiski iejauktos Bulgārijas suverenitātē, kas būtu pretrunā teritorialitātes principam starptautiskajās tiesībās. No *Bundesvergabegesetz* arī neizriet, kuras procesuālās tiesības ir jāpiemēro pārskatīšanas procesā, tāpēc *Landesverwaltungsgericht* neesot kompetenta.
- 8 *EBS GmbH* pārsūdzēja abus minētos lēmumus, savukārt *Elektra EOOD* un *Penon EOOD* pārsūdzēja lēmumu, kas attiecās uz šiem uzņēmumiem. Revīzijas [Revision] tiesvedībā tika iesniegts Bulgārijas Republikas Augstākās administratīvās tiesas lēmums, kas apstiprināja Bulgārijas iepirkumu uzraudzības iestādes kompetences neesamību.

- 9 Revīzijas sūdzības tika pamatotas ar to, ka Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas ne tikai uz pašu iepirkuma procedūru, bet arī uz pārskatīšanas procedūras noteikumiem. Ja centralizēto iepirkumu struktūrai ir jāpiemēro Austrijas materiālās tiesības, arī tiesiskās aizsardzības process Austrijas pārskatīšanas iestādēs esot jāveic saskaņā ar Austrijas procesuālajām tiesībām – izšķirošā nozīme esot centralizēto iepirkumu struktūras atrašanās vietai.
- 10 Turklāt *PEEOD* arī apgalvo, ka uz *EYEAD* attiecas Austrijas Revīzijas palātas kontrole un ka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām nav iebildumu pret to, ka Austrijas reģionālās iestādes kontrolēta uzņēmuma veikto iegādes darbību likumību uzrauga Austrijas pārskatīšanas iestādes saskaņā ar Austrijas procesuālajām tiesībām, pat ja uzņēmuma atrašanās vieta ir citā dalībvalstī.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 Šajā lietā rodas jautājums par piemērojamiem procesuālajiem noteikumiem, kā arī par Austrijas pārskatīšanas iestādes kompetenci situācijā, kad nozares līgumslēdzēja iestāde, kuru netieši kontrolē Austrijas reģionālā iestāde un kura atrodas Bulgārijā, veic iepirkumu ar centralizēto iepirkumu struktūras starpniecību, kura atrodas Austrijā. Šim nolūkam vispirms ir jāizvērtē Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punktā paredzētās kolīziju normas piemērošanas joma (pirmais jautājums) un tvērums (otrais jautājums). Ja Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punktā nav norāžu par iepriekš raksturoto situāciju, rodas jautājums, pēc kādiem parametriem tad ir nosakāma kompetence un piemērojamie procesuālie noteikumi (trešais jautājums).
- 12 *EYEAD* ir nozares līgumslēdzēja iestāde, kas atrodas Bulgārijā un kuras kapitāla lielākā daļa netieši pieder Austrijas reģionālai iestādei. Šis kritērijs ir paredzēts gan līgumslēdzējām iestādēm, gan publiskiem uzņēmumiem Direktīvas 2014/25 izpratnē kā iespējams kontroles fakts.

Par pirmo jautājumu

- 13 Lai piemērotu Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punktu, ir nepieciešams, lai centralizēto iepirkumu – kā tas ir šajā lietā – veiktu centralizēto iepirkumu struktūra, kas atrodas “citā dalībvalstī”. Tā kā līgumslēdzējā iestāde *EYEAD* atrodas Bulgārijā, bet to finansiāli kontrolē Austrijas reģionālā iestāde, šajā gadījumā pastāv piesaistes faktori attiecināšanai uz divām dalībvalstīm.
- 14 No pamatnoteikuma par kopīgu iepirkumu saskaņā ar Direktīvas 2014/25 57. panta 1. punktu, kurā ir runa par līgumslēdzējām iestādēm “no dažādām dalībvalstīm”, nevar secināt, kas ir jāņem vērā attiecināšanā uz konkrētu dalībvalsti. Tomēr tas, ka, attiecinot centralizēto iepirkumu struktūru, 2. punktā ir atsauce uz tās atrašanās vietu, liecina par labu tam, ka, attiecinot līgumslēdzēju iestādi, ir jārīkojas tāpat.

- 15 Pret to varētu iebilst, ka (publiskas) līgumslēdzējas iestādes definīcijas pamatā ir nevis tās atrašanās vieta, bet gan atrašanās reģionālās iestādes kontrolē. Pamatojoties uz to, varētu apgalvot, ka centralizēto iepirkumu struktūra ar atrašanās vietu "citā dalībvalstī" pastāv tad, ja runa nav par dalībvalsti, kas kontrolē līgumslēdzēju iestādi (ar reģionālas iestādes starpniecību).
- 16 Tāpēc iesniedzējtiesai nav skaidrs, kādi kritēriji ir jāizmanto, lai noteiktu, ka pastāv centralizēto iepirkumu struktūra ar atrašanās vietu "citā dalībvalstī".
- 17 Ja nav jāņem vērā līgumslēdzējas iestādes atrašanās vieta, Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punkts nebūtu piemērojams. Ja atrašanās vieta tomēr ir jāņem vērā un uz pirmo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši, ir vajadzīga atbilde uz otro jautājumu.

Par otro jautājumu

- 18 Saskaņā ar Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punktu "centralizētās iegādes darbības" veic saskaņā ar tās dalībvalsts noteikumiem, kurā atrodas centralizēto iepirkumu struktūra. No tā iesniedzējtiesa saprot, ka ir piemērojamas iepirkumu struktūras atrašanās valsts materiālās tiesības. Tomēr nav skaidrs, vai tas attiecas arī uz pārskatīšanas procedūru vai pārskatīšanas iestāžu kompetenci.
- 19 Direktīvas 2014/25 82. apsvērumā tostarp ir norādīts, ka ar šo direktīvu ir jānosaka "piemērojamie publiskā iepirkuma tiesību akti, tostarp piemērojamie tiesību akti par tiesisko aizsardzību". Ņemot to vērā, Direktīvas 2014/25 57. panta 3. punkta interpretācija nozīmētu, ka tas ietver arī noteikumus, kas piemērojami pārskatīšanas procedūrai. Arī tas, ka materiālo tiesību normas un pārskatīšanas noteikumi ir savstarpēji saistīti, liecina par labu tam, ka pārskatīšanas procedūrā ir jāpiemēro tās valsts procesuālās tiesības, kuras materiālās tiesības ir piemērojamas. Tomēr atbilde uz šo jautājumu iesniedzējtiesai nav acīmredzama.
- 20 Ja atbilde uz otro jautājumu būtu apstiprinoša, šajā lietā pārskatīšanas procedūrā būtu piemērojamas Austrijas procesuālās tiesības. Tomēr, ja atbilde uz šo jautājumu būtu noliedzoša, joprojām rodas jautājums par to, kuras procesuālās tiesības ir jāpiemēro šajā lietā.

Par trešo jautājumu

- 21 Saskaņā ar Direktīvu 92/13 ir jānodrošina līgumslēdzēju iestāžu lēmumu pārskatīšana; šajā ziņā tajā ir paredzēta atsauce tostarp uz Direktīvu 2014/25. Direktīvā 2014/25 sniegtajā līgumslēdzējas iestādes definīcijā nav tiešas atsauces uz uzņēmuma atrašanās vietu. *Landesverwaltungsgericht* uzskatīja, ka kompetence pārskatīt līgumslēdzējas iestādes, kura atrodas citā dalībvalstī, iegādes darbības ir problemātiska, ņemot vērā starptautisko tiesību apsvērumus. Tomēr var apgalvot, ka gadījumā, ja līgumslēdzējas iestādes atrašanās vieta un kontrole ir attiecināma uz dažādām dalībvalstīm, katrs no iespējamiem risinājumiem nozīmē, ka valsts pārskatīšanas iestādei ir jānovērtē darījumi, kas ir

saistīti ar citu dalībvalsti (ņemot vērā vai nu pārskatāmās līgumslēdzējas iestādes atrašanās vietu, vai nu to, ka to kontrolē citas dalībvalsts reģionālā iestāde).

DARBBA VERSIJA